

Betænkning afgivet af Boligudvalget den 9. december 2010

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v.

(Stop for anvisning til ghettoområder af borgere fra lande uden for Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde)

[af socialministeren (Benedikte Kiær)]

1. Ændringsforslag

Socialministeren har stillet 3 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 17. november 2010 og var til 1. behandling den 2. december 2010. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Boligudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring. Den 25. november 2010 sendte socialministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 23 spørgsmål til socialministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, DF og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget anfører, at der i dagens Danmark desværre findes en del boligområder, der falder ind under betegnelsen ghettoområder.

I disse områder er det svært for udlændinge at blive integreret i det danske samfund, og Dansk Folkeparti mener, at det er nødvendigt, at beboerne bliver integreret, så der ikke opstår parallelsamfund. Derfor har regeringen og Dansk Folkeparti som en del af finanslovsaftalen for 2011 indgået en aftale om at indføre et forbud mod kommunal anvisning af en husstand til en ledig bolig i et ghettoområde og områder, der er omfattet af reglerne om kombineret udlejning, hvis et eller flere medlemmer af husstanden ikke er borgere i et land, der er medlem af EU eller EØS, eller er fra Schweiz.

Et *mindretal* i udvalget (S, SF, RV og EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for de stillede ændringsforslag.

Socialdemokratiets og Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget mener, at en mere blandet beboersammensætning i ghettoer og udsatte boligområder er forudsætningen for at gøre boligområderne velfungerende.

De danske ghettoområder er blevet forsømt i 9 år under den borgerlige regering, og lovløsheden råder flere steder. Regeringen har udgivet en masse fine papirer, gennemført mindre, spredte tiltag, men uden at samle viden op om, hvorvidt tiltagene virker. Måltrettet og realistisk handling har beboerne i ghettoområderne desværre måttet kigge langt efter.

Regeringen har ignoreret problemets omfang og har kun prøvet at tage få og små skridt. Problemerne har derfor vokset sig så store, at der er brug for en helt ekstraordinær indsats. I nogle boligområder hersker der særlige tilstande, som kræver særlige metoder. Der er brug for nye ideer. Men først og fremmest er der brug for, at ideer bliver omsat til reel handling.

Partierne mener ikke, at dette lovforslag tager ordentligt fat og sikrer en effektiv løsning på problemerne.

- Partierne kan derfor ikke støtte lovforslaget, idet partierne
- finder, at kommunerne allerede har mulighed for at have en praksis med ikke at anvise borgere fra lande uden for EU, EØS og Schweiz til ghettoområder og at den enkelte kommune dermed har mulighed for at gøre brug af denne praksis, i det omfang kommunen finder det nyttigt – og derfor mener partierne ikke, at der er behov for at lovgive herom – og
 - ikke finder det godtgjort, at lovforslaget giver nye muligheder, men blot erstatter kommunens skøn med regeringens forbud og dermed mindsker det kommunale selvstyre.

Kommunalt forbud mod anvisning

Gældende lov betyder allerede, at kommuners anvisning kan ske på baggrund af en vurdering af den boligsøgendes behov for en bolig og beboersammensætningen i den afdeling, den boligsøgende anvises til eller bor i på anvisningstidspunktet. Derfor mener partierne ikke, at der er tilstrækkelig grund til at indføre et forbud mod indflytning af ikkeeuropæere. I forbindelse med anvisning kan kommunen som nævnt allerede tage hensyn til boligområdets behov, hvilket flere kommuner benytter sig af i samarbejde med udsatte boligafdelinger. Dette lovforslag giver reelt ikke kommunerne nye redskaber, men sætter blot det kommunale selvstyre ud af kraft på dette punkt ved at tvinge dem alle til at følge et forbud mod anvisning af boliger til ikkeeuropæere i de såkaldte ghettoområder. Det er således ikke godtgjort, at lovforslaget bibringer kommunerne nye muligheder, når det gælder anvisning, men derimod at forslaget blot erstatter kommunens skøn med regeringens forbud, jf. svar på spm. 2: »Den tidligere skønsbaserede anvisning er således afløst af et stop for kommunal anvisning af visse personer til ghettoområder og områder omfattet af reglerne om kombineret udlejning«.

Partierne insisterer på, at det gælder om at sikre en blandet beboersammensætning i disse områder med flere ressourcer stærke beboere end i dag. Her er økonomiske, sociale og kulturelle ressourcer afgørende. Partierne fastholder linjen fra partiernes integrationsudspil 'Plads til alle, der vil' fra 2008, at intet boligkvarter skal stå for integrationen af mere end 30 pct. socialt udsatte indvandrere.

Definition af ghettoområder

Lovforslaget rummer en ny ghettodefinition. Regeringen har ofte ændret sin definition af problemramte boligområder. Regeringens skiftende ghettodefinitioner betyder, at mange almene boligområder ofte er blevet stemplet som en ghetto. Resultatet er, at beboerne i de pågældende områder føler sig stigmatiserede, dømt ude og mindre og mindre som en del af samfundsfællesskabet i Danmark. Det er en forkert udvikling, det er en usympatisk stigmatisering, og det er en farlig polarisering af vores samfund.

Problemet i de udsatte boligområder er først og fremmest en alt for ensartet beboersammensætning med en stor koncentration af fattigdom, arbejdsløshed, socialt udsatte indvandrere og kriminalitet. Den definition, som foreslås i lovforslaget, har her i fattigdomsåret 2010 en meget kedelig mangel. Selv om regeringens rådgivende udvalg for udsatte boligområder, Programstyrelsen, lavede et grundigt forarbejde for regeringen op til dette lovforslag, mangler udvalgets medmenneskelige fokus på de udsatte boligområders store koncentration af fattigdom i lovforslaget. Den anbefaling har regeringen desværre ignoreret og pillet ud af sin nye ghetto-definition.

Partierne mener, at regeringens definition er mangelfuld, særlig når vores fælles mål er at gøre disse boligområder attraktive for ressourcer stærke indflyttere. S og SF mener, at sociale problemer skal måles ved sociale indikatorer.

Beboersammensætningen skal ændres

Partierne mener, at Danmark skal være et land, hvor alle befolkningsgrupper og samfundslag lever tæt sammen. Derfor skal vi styre efter en målsætning om, at ingen boligkvarterer, skoler og børnehaver skal stå for integrationen af mere end 30 procent socialt udsatte indvandrere. De nuværende socialproblemer og integrationsproblemer kan ikke løses uden et ændret bosætningsmønster. Derfor skal der iværksættes nye tiltag, der får nye familier ind i boligområderne, men samtidig også får andre ud.

Partierne mener følgende:

- Alle kommuner skal bidrage til at ændre beboersammensætningen. Vi skal sikre, at alle kommuner bidrager. En række rige kommuner, især nord for København, forsømmer deres forpligtelse. Derfor skal der som noget nyt udarbejdes en model for kommunal anvisning på tværs af kommunegrænser, og der skal bygges flere almene boliger i de kommuner, der i dag har en lille andel af almene boliger.
- Der skal være bedre muligheder for at bygge nye boliger, der kan tage imod beboere fra ghettoer. Derfor skal kommunerne gives lovhjælp til at stille krav til bygherrer om byggeri af en vis andel billige boliger i forbindelse med salg af kommunale grunde. Herved får kommunerne mulighed for at brede det boligsociale ansvar ud. Samtidig skal det være muligt for kommuner at kræve blandede bolig- og ejerformer i bestemte boligområder for at sikre en blandet beboersammensætning.
- Lavere husleje skal trække nye lejere til. Partierne mener, at der skal laves forsøg med, at lejligheder, der ligger ved siden af hinanden, udlejes til nye beboere, der er i beskæftigelse eller under uddannelse til en lav husleje, og samtidig skal der etableres forsøg med belønning til lejere/ressourcepersoner, som vil flytte ind i et udsat boligområde, mod at disse personer påtager sig nogle nærmere definerede sociale opgaver i boligområdet. Der skal laves forsøg med at give huslejetilskud til socialt udsatte lejere, der ønsker at flytte ud af et udsat boligområde, men som for nærværende ikke har råd til at flytte og eventuelt betale højere husleje et andet sted.
- Der skal være et andet botilbud til familiesammenførte end ghettoområder. Partierne mener, at for at bryde den ensartede beboersammensætning i ghettoområderne skal muligheden for, at familiesammenføringer til ghettoområder nedbringes, undersøges. Men det skal ikke være i form af nye juridiske spidsfindigheder, der reelt fratager indvandrere eller andre deres rettigheder, men være en kombination af lovgivning og reelle tilbud, så der er en garanti for et alternativ for dem, der har ret til familiesammenføring.
- Der skal gives huslejerabatter til erhverv og forretninger. Partierne mener, at der skal oprettes en pulje til tidsbegrænsede huslejerabatter til brug for erhverv, forretningsliv, offentlige arbejdspladser og studiemiljøer, der ønsker at integrere sig i de udsatte boligområder, så monokulturen brydes.

Ud fra en samlet vurdering af lovforslagets indhold og ikke mindst mangler kan partierne ikke støtte lovforslaget.

Radikale Venstres medlem af udvalget finder, at regeringens ghetto retorik er uhensigtsmæssig og skinger. De 29 områder, som nu er på ministerens liste over særlig problemramte områder, har vitterlig sociale problemer med lav beskæftigelse og uddannelsesgrad samt kriminalitet. Men det afgørende for at vende udviklingen er, at den berettigede indsats ikke stigmatiserer områder og dermed forstærker problemerne.

Radikale Venstre vender sig derfor stærkt imod en etnificering af problemerne i de udsatte områder og finder, at regeringens etniske kriterium er både uklædeligt og uhensigtsmæssigt. En fremstilling af beboernes etnicitet som et selvstændigt problem vil formentlig gøre det endnu sværere at tiltrække ressourcestærke beboere, som kan bidrage positivt til området.

Endvidere finder Radikale Venstre, at forslaget om et anvisningsforbud for familier med personer i husstanden, som ikke er fra Schweiz, EU eller EØS, er ren symbolpolitik. Regeringen har ikke kunnet dokumentere, at der er en anvisningspraksis i kommunerne, der går ud på at anvise sådanne familier til disse boligområder, ligesom ej heller boligselskaberne kender til kommuner, der har en sådan anvisningspolitik.

Radikale Venstre har ikke problemer med lovforslagets forslag om, at handleplaner for udslusning af kriminelle ikke kan indeholde anvisning af bolig i udsatte områder, og ej heller, at personer, som er opsagt fra lejemål som følge af grove husordensovertrædelser, ligeledes ikke kan anvises bolig i udsatte områder.

Radikale Venstre bidrager meget gerne til løsning af problemer for beboere i udsatte boligområder, men da lovforslaget her dels risikerer at bidrage til problemerne, og dels opfinder løsninger på ikkeeksisterende problemer, kan vi samlet set ikke støtte lovforslaget.

Enhedslistens medlem af udvalget er imod lovforslaget, ikke mindst fordi regeringens forslag bl.a. inddrager etniske anvisningskriterier. Der burde i stedet være fokus på sociale problemer, herunder ikke mindst arbejdsløshed og fattigdom.

Liberal Alliance, Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurinn og Sambandsflokkurinn var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen. Der gøres opmærksom på, at et flertal eller et mindretal i udvalget ikke altid vil afspejle et flertal/mindretal ved afstemning i Folketingssalen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Til titlen

Af *socialministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

1) Undertitlen affattes således:

»(Stop for anvisning til ghettoområder af visse persongrupper og identifikation af ghettoområder)«
[Præcisering af lovforslagets undertitel]

Til § 1

2) *Nr. 1* affattes således:

»1. § 59, stk. 6, affattes således:

»Stk. 6. Ledige boliger, som er stillet til rådighed for kommunalbestyrelsen efter stk. 1-5, og som er beliggende i et ghettoområde, jf. § 61 a, eller i et område, der opfylder betingelserne i § 51 b, stk. 3 og 4, må ikke anvises til boligsøgende, hvor et medlem af husstanden

- 1) er dømt for et strafbart forhold og inden for de seneste 6 måneder er blevet løsladt fra institutioner under kriminalforsorgen, og for hvem der skal udarbejdes en handleplan efter § 141 i lov om social service,
- 2) er under 18 år og dømt for et strafbart forhold og inden for de seneste 6 måneder er blevet løsladt fra institutioner m.v. uden for kriminalforsorgen, hvor husstandsmedlemmet har været anbragt i henhold til § 78, stk. 2, i lov om fuldbyrdelse af straf m.v., og for hvem der skal udarbejdes en handleplan efter § 57 c, stk. 1, i lov om social service,
- 3) inden for de seneste 6 måneder har fået sit lejemål ophævet eller er opsagt som følge af grove overtrædelser af god skik og orden eller
- 4) ikke er statsborger i et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union eller er omfattet af aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, eller i Schweiz, med undtagelse af studerende, som er indskrevet på en offentligt anerkendt uddannelsesinstitution.«

[Lovteknisk korrektion]

3) Det under *nr. 2* foreslåede § 61 a, stk. 1, *nr. 2*, affattes således:

»2) Andelen af beboere i alderen 18-64 år, der er uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelse, overstiger 40 pct. opgjort som gennemsnit over de seneste 4 år.«

[Lovteknisk korrektion]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Den foreslåede ændring af undertitlen er en præcisering af, at der med lovforslaget foreslås stop for anvisning til ghettoområder af en række forskellige persongrupper, herunder statsborgere fra lande uden for Den Europæiske Union, Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde og Schweiz. Samtidig indeholder lovforslaget forslag til identifikation af et ghettoområde.

Til nr. 2

Ændringerne er primært af redaktionel og lovteknisk karakter. Dog præciseres det i forslaget § 59, stk. 6, nr. 1 og 2, at forbuddet mod kommunal anvisning af boligsøgende i et ghettoområde eller i et område omfattet af kombineret udlejning efter almenboliglovens § 51 b, stk. 3 og 4, alene gælder,

hvor et medlem af husstanden er dømt for et strafbart forhold, for at markere, at en dom i en civil sag ikke medfører et forbud mod kommunal anvisning i sådanne områder efter lovforslagets § 59, stk. 6, nr. 1 og 2.

grund af antallet af beboere i alderen 18-64 år og ikke af det samlede antal beboere i området.

Til nr. 3

Ændringen præciserer, at andelen af beboere uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelse beregnes på bag-

*Troels Christensen (V) **nfmd.** Peter Madsen (V) Mads Rørvig (V) Eyvind Vesselbo (V) Michael Aastrup Jensen (V) Anita Knakkegaard (DF) Hans Kristian Skibby (DF) Daniel Rugholm (KF) Naser Khader (KF) Yildiz Akdogan (S) Bjarne Laustsen (S) René Skau Björnsson (S) Thomas Jensen (S) Peter Westermann (SF) Astrid Krag (SF) **fmd.** Morten Østergaard (RV) Frank Aaen (EL)*

Liberal Alliance, Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	3
Socialdemokratiet (S)	45	Kristendemokraterne (KD)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Siumut (SIU)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	17	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Radikale Venstre (RV)	9	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	4	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	2

Oversigt over bilag vedrørende L 60

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra socialministeren
2	Udkast til tidsplan over udvalgets behandling af lovforslaget
3	Ændringsforslag, fra socialministeren
4	Supplerende høringssvar og høringsnotat, fra socialministeren
5	1. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 60

Spm.nr.	Titel
1	Spm., om ministeren kan oplyse, om der i de kommuner, der huser et eller flere af regeringens udpegede ghettoområder, er ledige boliger uden for disse områder m.v., til socialministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om, hvilket nyt redskab ministeren mener at et forbud mod indflytning af ikkeeuropæere giver kommunerne m.v., til socialministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm., om ministeren vil tage initiativ til, at der bygges mere alment i de kommuner, der i dag har få almene boliger, til socialministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm., om ministeren vil tage initiativ til, at de kommuner, der ikke har ledige boliger, kan anvise en bolig uden for et ghettoområde i en nabokommune, til socialministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm., om ministeren anser borgere fra lande uden for EU, EØS og Schweiz for særligt ressourcetsvage eller problemgivende for et boligområde m.v., til socialministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om, hvorfor ministeren anser det som en problemindikator for et boligområde, at et flertal af beboerne har ikkevestlig baggrund, til socialministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om, hvor mange borgere fra lande uden for EU, EØS og Schweiz der i de seneste 3 år har fået anvist en bolig i et af de områder, regeringen har udpeget som ghettoområder, til socialministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm., om ministeren vil vurdere, om lovforslaget kan medføre negative økonomiske konsekvenser for de berørte boligafdelinger, til socialministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm., om ministeren kan redegøre for, om lovforslaget er i overensstemmelse med EU-regler og internationale konventioner m.v., til socialministeren, og ministerens svar herpå
10	Spm., om ministeren kan redegøre for, hvorfor ingen af de foreslåede definitionsindikatorer for et ghettoområde omhandler indkomstniveau m.v., til socialministeren, og ministerens svar herpå
11	Spm., om ministeren vil redegøre for, hvorfor den borger, der vil bo med en borger fra et land uden for EU, EØS eller Schweiz i Danmark, skal have bedre mulighed for at få anvist en bolig i et ikkeghettoområde m.v., til socialministeren, og ministerens svar herpå
12	Spm. om, hvilke erfaringer ministeren har med de ghettoområder, som blev taget af Velfærdsministeriets liste over områder, der kan anvende kombineret udlejning, til socialministeren, og ministerens svar herpå
13	Spm. om, hvilke af Programbestyrelsens anbefalinger fra rapporten »Fra udsat boligområde til hel bydel« fra november 2008 som regeringen ikke har fulgt, til socialministeren, og ministerens svar herpå
14	Spm. om, hvor mange børn og unge under 18 år der bor i de boligområder, der pr. 1. december 2010 falder ind under lovforslagets ghettodefinition, til socialministeren, og ministerens svar herpå

-
- 15 Spm. om antallet af ghettoområder for hvert enkelt år fra 2002 til 2010, hvis man anvender lovforslagets ghettodefinition, til socialministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om udviklingen i parametrene i den foreslåede ghettodefinition m.v., til socialministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm. om, hvor mange og hvilke kommuner der allerede har en praksis, der svarer til lovforslagets forbud mod anvisning af udlændinge fra lande uden for EU, EØS og Schweiz m.v., til socialministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm. om udviklingen år for år i antallet af borgere på dagpenge, kontanthjælp, ledighedsydelse, revalidering, førtidspension, flexjob, introduktionsydelse, start-hjælp, 300- og senere 450-timers-reglen m.v., til socialministeren, og ministerens svar herpå
- 19 Spm. om, hvad gennemsnitsindkomsten år for år er/var i de boligområder, der er eller ville have været på regeringens ghettoliste m.v., til socialministeren, og ministerens svar herpå
- 20 Spm. om udviklingen i antallet af fogedsager med effektiv tvangsudsættelse m.v., til socialministeren, og ministerens svar herpå
- 21 Spm. om, hvad ministeren forstår ved Programbestyrelsens udtryk »koncentrationen af fattigdom« i rapporten »Fra udsat boligområde til hel bydel« fra november 2008, side 22, 1. spalte øverst, til socialministeren, og ministerens svar herpå
- 22 Spm., om ministeren mener, at regeringens foreslåede ghettodefinition rummer Programbestyrelsens fokus på »koncentrationen af fattigdom«, til socialministeren, og ministerens svar herpå
- 23 Spm. om antallet af ledige almene boliger uden for udpegede ghettoområder, hvortil kommunen har anvisningsret, i kommuner, der huser et eller flere udpegede ghettoområder, til socialministeren, og ministerens svar herpå